

Posudek na bakalářskou práci Pavla Bobka: Parlamentní činnost Henleinovy Sudetoněmecké strany 1935-1938. Příklad fungování antisystémové strany v parlamentní demokracii.

Práce je založena na teoretických tezích systémové politologické teorie či teorií, zvláště na tezi antisystémové strany, která je pro téma správně zvolená. Tento přístup autor důsledně dodržuje i v promyšleně vymezené analytické části. Výklad, zvláště v části 2.2, založený na příslušných pramenech (soustředění na parlamentních tisky sněmovny s oprávněným vynecháním senátu) a pojednávající politicko-propagandistickou argumentaci parlamentních projevů, je soustavný a pozoruhodně dobře strukturovaný. Přirozeně, že se profil agitační argumentace v tisku, zvláště lokálním, a na stranických, event. spolkových shromážděních vyznačoval větší otevřeností a vyšším stupněm demagogie, dnes by se řeklo populismu, což je ovšem mimo vymezený – a správně vymezený – předmět práce.

V druhé části 2.3 Interpelace zvolil autor vhodnou kvantitativní analýzu a příhodné kategorie Problém a Instituce, z nichž výtěžil maximum. Stručné závěry výstižně formulují přínosné výsledky výzkumu.

Co lze z hlediska požadované struktury práce vytknout, je jen příliš zběžný pohled na literaturu, resp. prameny, kde postrádám cennou dobovou knihu Klepetářovu Seit 1918..., z publikovaných pramenů pak edici Královu, obdobně selektivní jako Nittnerova. Při autorově důsledné orientaci systémové mu unikl problém, formulovaný historickým bádáním, totiž otázka V. kolony (základní práce de Jongova, aplikace Smelsera aj.), pro jejíž analýzu (říšské vlivy, subvence, subverze) ovšem vymezené téma neposkytuje prostor. Diskutabilní je ve vztahu k SdP teze, že ji nelze zařadit podle pravolevé osy (9, 38); autoritární a rychle se nacizující se stranu lze počítat k pravé části totalitárního spektra, k nové pravici fašistického typu.

Drobné faktografické chyby: v Předlitavsku (nikoli od 1867, kdy bylo kuriální volební právo) byl ve všeobecném volebním právu v podstatě většinový systém (6); SdP nebyla jedinou antisystémovou stranou, tohoto typu byla též DNSAP a čeští fašisté (7); jen v honoračním systému byly liberální a konzervativní strany klasickými (7) - v údobí masových stran klasickou byla trojice: nacionálové, soc. demokraté a křesťanští sociálové; problematické je tvrzení, že SdP se napojila na BdL a odstavila její vedení (10) – bližší jí také byla křesťansko sociální strana; stejně problematické je (Markovo) tvrzení, že v 1938 nebylo mimo SdP žádné německé seskupení (10) – co antifašisté soc. dem a komunisté?; totéž platí pro tezi, že roli úhlavních nepřátel hráli jen komunisté (22) – co DSAP? K. H. Frank nebyl spannista (12); jednání o 18. únoru sotva mohlo proběhnout bez Czecha, Spiny a Zajíčka (13); tvrzení j, že ČSR plnila menšinové závazky toliko „papírově“ je víc než přepjaze (13); tu a tam poněkud naivní formulace (19, 41).

Rád bych zdůraznil, že tyto drobné omyly nikterak nesnižují hodnotu práce, která je jednoznačně výborná a překračuje nároky na práci bakalářskou; zkouškové komisi dávám v úvahu v případě úspěšné obhajoby event. děkanskou pochvalu, užívá-li se u prací bakalářských.